

OPDRACHTBLAD OMGAAN MET DE RISICO'S VAN INTERNET

OPDRACHTBLAD OMGAAN MET DE RISICO'S VAN INTERNET

Deze lesmodule bestaat uit een Informatieblad, Opdrachtblad en Antwoordblad. Lees eerst het Informatieblad en maak daarna de opdrachten van dit Opdrachtblad. De juiste antwoorden vind je ten slotte in het Antwoordblad.

Opdracht 1

Niet al het nieuws dat je op internet ziet of leest is waar. Het wordt steeds belangrijker om de betrouwbaarheid van nieuws met aandacht te onderzoeken. Sinds Trump in 2016 president van Noord Amerika werd is *fake news* ineens mainstream.

In 2018 werd *nepnieuws* officieel toegevoegd aan de Dikke van Dale. Zoek en bekijk de video 'Nepnieuws, wat betekent dat nou precies?' op Youtube of klik hiernaast op de video.

a. Heb jij wel eens een nepnieuwsbericht gelezen? Waar ging dat nieuwsbericht over?

Met de komst van zoekmachines als Google en social media platforms als Facebook hoef je nooit meer te missen wat er gebeurt in de wereld. Nieuwsberichten zijn in een handomdraai gedeeld met anderen. En dat geldt hetzelfde voor nepnieuws.

Zoek en bekijk de video 'Hoe herken je nepnieuws nu.nl' op YouTube of klik hiernaast op de video.

b. Er zijn verschillende manieren om nepnieuws te herkennen. Noem er drie.

1	
2	
3	

c. Herken jij de kenmerken van nepnieuws? Vink het groene vakje aan als het wel een kenmerk is van nepnieuws. Vink het rode vakje aan als het geen kenmerk is van nepnieuws.

☐	☐	Het nieuwsbericht is alleen op sociale media te vinden.
☐	☐	De titel heeft veel uitroeptekens.
☐	☐	In het nieuwsbericht wordt reclame gemaakt.
☐	☐	In het nieuwsbericht wordt een bron genoemd.

Opdracht 2

Nepnieuws wordt niet alleen via tekst of beeld verspreid. Ook geluidopnames kunnen nep zijn. Bekijk het filmpje van De Wereld Draait Door: www.dewerelddraaitdoor.nl
 Zoek via de website in de zoekbalk 'video & audio manipulatie' en bekijk het filmpje bij de eerste link.

a. Wat vind je ervan dat dit mogelijk is? **b.** Wat zijn mogelijke risico's hiervan?

Jouw mening	Risico's
	1
	2
	3

WEETJE?! Op internet vind je veel meer voorbeelden van audio- en videomanipulatie. Bijvoorbeeld van LuckyTV op de website van De Wereld Draait Door. Dit is echter geen nepnieuws maar satire. Satire is een stijl of kunstvorm waarbij humor wordt gebruikt om te amuseren of om commentaar te geven op ontwikkelingen in de maatschappij.

Deepfake

“Eerst zien, dan geloven.” Deze uitspraak gaat bijna niet meer op met de komst van deepfake video’s. Door middel van *machine learning* is het met speciale software mogelijk om video’s zo te manipuleren dat het bijna niet meer te herkennen is als nep.

Waar deze techniek 10 jaar geleden alleen nog was besteed aan Hollywood films, kun je tegenwoordig steeds makkelijker een deepfakevideo maken. Zoek op YouTube naar ‘Zo werken deepfakes’ of klik hiernaast op het filmpje.

c. Wat vind je ervan dat dit mogelijk is?

d. Wat zijn mogelijke kansen hiervan?

Jouw mening	Kansen
	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>

WEETJE?! Ieder voordeel heeft zijn nadeel. En dat geldt natuurlijk ook andersom. Hoewel de meeste mensen deepfake video’s, terecht, hartstikke eng vinden. Wordt de techniek ook voor mooie innovaties ingezet. Google eens op ‘Deep fake therapy gemist’ of [klik hier](#) om te zien hoe deepfake wordt ingezet bij rouwtherapie.

Opdracht 3

Soms ontvang je misleidende informatie ook in je mailbox. Dan spreken we over nepmails of *phishingmails*. Klik op www.veiliginternetten.nl of zoek op de website 'hoe herken ik een nepmail' en lees het artikel.

a. Waaraan kun je een nepmails herkennen? Noem drie kenmerken.

- 1
- 2
- 3

b. Banken of overheidsinstanties vragen nooit via e-mail om persoonsgegevens. Kun je drie soorten persoonsgegevens noemen?

- 1
- 2
- 3

Opdracht 4

Phishing is een vorm van oplichting via internet of de telefoon. Hoe goed ben jij in het herkennen van phishingmail? Doe de Phishing Quiz op de website van Dataplus: <https://dataplus.nl/phishing-quiz/>

a. Hoeveel vragen had jij goed?

Lees de toelichting op je foute antwoorden nog eens goed door!

0 - 1 vragen goed

2 - 3 vragen goed

4 - 5 vragen goed

Opdracht 5

Als je een link in bijvoorbeeld een mail ontvangt, kun je controleren naar welke website je gestuurd wordt als je erop zou klikken. Houd je muis op de link, maar klik er niet op.

Als je even wacht, komt de echte link in beeld. Komt deze link overeen met wat je kent?

Zoek het artikel '5 security vragen over het openen van een link' op de website van www.risicoinbeeld.nl of klik [hier](#).

a. Wat kun je doen om te achterhalen of een link betrouwbaar is? Noem drie dingen.

1
2
3

Tip! Vertrouw je de doorgestuurde link niet. Check hem op www.checkielinkje.nl

Opdracht 6

Denk jij bij *cookies* ook meteen aan die zoete lekkernij?

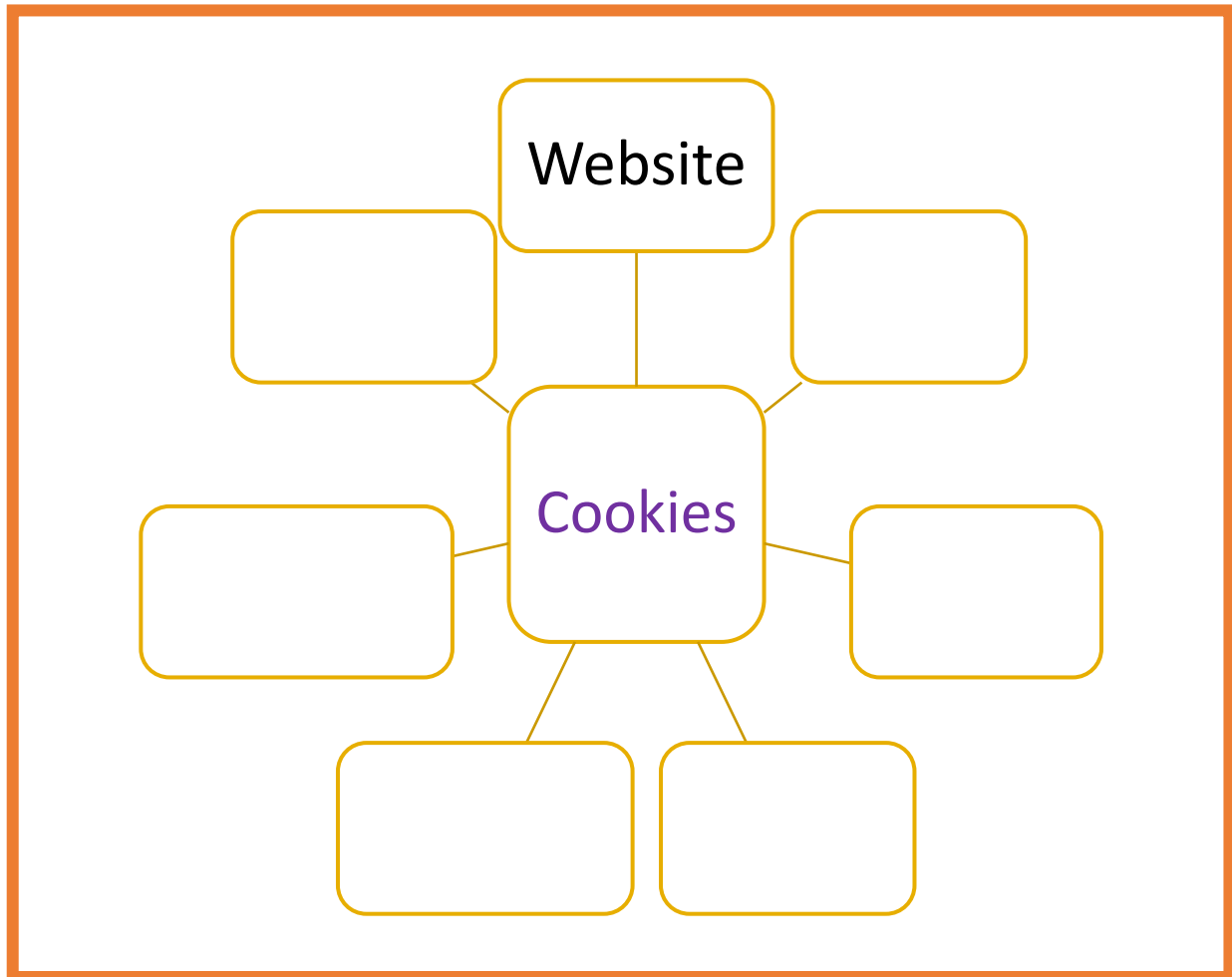
Als het gaat om cookies op het internet, wordt er iets anders bedoeld. Een cookie op het internet onthoudt bepaalde informatie over jou. Zoek en bekijk het filmpje 'Cookies handig of niet?' van de Consumentenbond op YouTube of klik hiernaast op de video.

a. Noem twee voor- en twee nadelen van cookies.

Voordelen	1
	2
Nadelen	1
	2

b. Waar denk jij allemaal aan bij internetcookies? Vul het woordweb verder in.

Tip: Inspiratie nodig? Lees het artikel 'Wat zijn cookies?' van de Consumentenbond op de website www.consumentenbond.nl (zoek op 'wat zijn cookies?') of klik hier.

Opdracht 7

Stel, een fabrikant komt met een nieuwe medicijn. Je wilt weten of het een goede medicijn is. Je gaat op internet op zoek naar informatie. Je vindt een advertentie van de fabrikant. Zij geven aan dat het medicijn veel positieve effecten heeft. Je vindt ook een bericht van een zorgverzekeraar. Zij geven ook aan dat het een betrouwbaar medicijn is.

a. Welke van de twee berichten is het meest betrouwbaar?

De fabrikant. Zij hebben het medicijn gemaakt. Zij weten het best hoe goed het is.

De zorgverzekeraar. Zij zijn neutraal. Hun mening is meer betrouwbaar.

Opdracht 8

Digitale informatie kan misleidend zijn. Bijvoorbeeld als je een gratis app wilt downloaden. Gratis is namelijk niet altijd voor niks. Lees het artikel 'Hoe een gratis app kan uitgroeien tot een miljoenen business' op de website www.bloovi.be of klik [hier](#).

- a. Een voorbeeld van een gratis en veelgebruikte app is Candy Crush. Noem twee manieren waarop geld wordt verdiend aan deze app.

Opdracht 9

- a. Omschrijf hieronder hoe jij het begrip 'digitale voetafdruk' zou uitleggen aan een collega?

--

Opdracht 10

Veel mensen zijn zich niet bewust van alle informatie die zij achterlaten op internet. Welke informatie is er over jou te vinden op internet?

- a. Zoek op je eigen voor- en achternaam in de zoekmachine Google. Kijk bij afbeeldingen en informatie. Welke gegevens vind je allemaal?

Welke informatie heb je gevonden?	Wist je dat dit op internet stond?
	
	
	

Opdracht 11

Zoek uit of jouw organisatie in een gedragscode of mediacode regels heeft vastgelegd over het gebruik van sociale media door medewerkers. Zo ja, lees de regels dan goed door.

- a. Worden alle regels die zijn vastgelegd momenteel door medewerkers toegepast? Gaat dat goed of kun je verbeterpunten bedenken? Noem iets dat nog beter kan (tip), en iets dat goed gaat (top).

Tip

1

Top

1

- b. Lees de volgende stelling:

Het is ongewenst dat volgers op sociale media weten bij welke zorginstelling jij werkt.

Wat vind je hiervan? Ben jij het hiermee eens, of niet? Motiveer je antwoord:

Tip: Vind je dit een moeilijke vraag? Ga dan eerst eens met collega's hierover in gesprek.

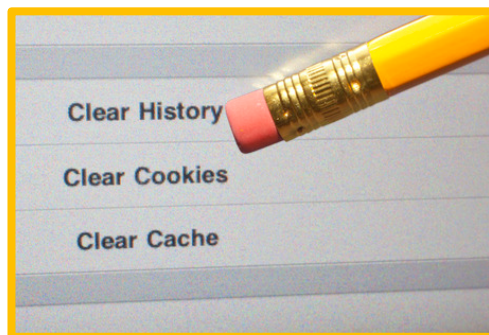
- c. Mag jij volgens het beleid van jouw organisatie het volgende doen? Vink groen aan als het mag. Rood als het niet mag.

☐	☐	1. Downloaden van een filmpje voor privégebruik.
☐	☐	2. Een online spelletje doen tijdens werkuren.
☐	☐	3. Onder werktijd kijken of de makelaar heeft gemaild over dat leuke huis.
☐	☐	4. Doorsturen van een kettingbrief aan je collega's via je privémail.

WAT HEB JE GELEERD?

In deze lesmodule heb je geleerd bewuster om te gaan met digitale communicatie. Welke digitale informatie is betrouwbaar, en welke niet? Hoe communiceer jijzelf? Welke informatie laat jij achter op internet, bewust en onbewust? Mag dat eigenlijk van je werkgever en wat zijn de risico's daarvan?

- Je weet wat de risico's zijn van digitale communicatie.
- Je weet wat phishing is.
- Je weet wat deepfake video's zijn.
- Je kunt nepmails en neptelefoontjes herkennen.
- Je weet waar je nepnieuws aan kunt herkennen.
- Je kunt digitale informatie beoordelen op actualiteit en betrouwbaarheid.
- Je herkent (on)veilige websites en links.
- Je weet wat cookies zijn.
- Je kunt uitleggen wat een digitale voetafdruk is.
- Je bent je bewust van de gegevens die jij achterlaat op internet.
- Je weet wat er in jouw organisatie over digitaal communiceren in regelementen of beleidsstukken (zoals een gedragscode) staat.

Deze module is gemaakt door De Nova Learning in opdracht van 's Heeren Loo en bewerkt door Jongleert in opdracht van Utrechtzorg.

Heb je opmerkingen of vragen over deze module? Mail dan naar info@digivaardigindezorg.nl